

1960: ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΒΚΑΦ ΣΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 16 Αυγούστου 1960 τα θρησκευτικά θέματα των Τουρκοκυπρίων τέθηκαν υπό την Τουρκοκυπριακή Κοινοτική Συνέλευση. Με ειδικό άρθρο (18) προβλέπεται στο Σύνταγμα ότι ο κάθε Κύπριος έχει το δικαίωμα ελευθερίας σκέψης, συνείδησης, και θρησκείας. Στο ίδιο άρθρο αναφέρεται επίσης ότι ο κάθε Κύπριος είναι ελεύθερος και έχει το δικαίωμα να πρεσβεύει την πίστη του και να εκδηλώνει τη θρησκεία ή τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις με τη λατρεία, διδασκαλία, άσκηση ή τήρηση των τύπων είτε ατομικά είτε συλλογικά κατ' ιδίαν ή δημόσια και να μεταβάλλει τη θρησκεία ή τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις.

Με το Σύνταγμα προστατεύθηκαν ακόμα οι βακουφικές περιουσίες (όπως και οι περιουσίες που ανήκαν στην ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία) από απαλλοτριώσεις εκτός αν εξασφαλιζόταν εκ των προτέρων η συγκατάθεση της Ελληνικής ή τουρκικής Κοινοτικής Συνέλευσης στις οποίες υπάγονταν τα δυο θρησκευτικά καθιδρύματα..

Με βάση το άρθρο 23 παράγραφος 8 υποπαράγραφος α, προς εξυπηρέτηση σκοπούς δημόσιας ωφέλειας που καθορίζεται με γενικό νόμο για επιτάξεις, ο οποίος θα θεσπισθεί μέσα σε ένα χρόνο από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Συντάγματος (τέθηκε σε εφαρμογή στις 16.8.1960) μπορεί να επιταχθεί οποιαδήποτε κινητή ή ακίνητη ιδιοκτησία από τη δημοκρατία, ή την Κοινοτική Συνέλευση υπέρ εκπαιδευτικών, θρησκευτικών, φιλανθρωπικών ή αθλητικών σωματείων, οργανώσεων ή ιδρυμάτων υποκειμένων στην αρμοδιότητα της με αντάλλαγμα την αποζημίωση.

Ωστόσο με το άρθρο αυτό προβλεπόταν ότι δεν επιβάλλεται καμμία αποστέρηση ή όρος, περιορισμός ή δέσμευση οποιουδήποτε δικαιώματος σε οποιαδήποτε κινητή ή ακίνητη

ΑΡΘΡΟΝ 18.

1. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα ἐλευθερίας σκέψεως, συνειδήσεως καὶ θρησκείας.
2. Πᾶσαι αἱ θρησκείαι, τῶν ὁποίων τὰ δόγματα καὶ αἱ ἱεροτελεστία δὲν εἶναι μυστικά, εἶναι ἐλεύθεραι.
3. Πᾶσαι αἱ θρησκείαι εἶναι ἴσαι ἐνώπιον τοῦ νόμου.
Μὴ θιγομένης τῆς κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀρμοδιότητος τῶν Κοινοτικῶν Συνελεύσεων, οὐδεμία νομοθετικὴ, ἐκτελεστικὴ ἢ διοικητικὴ πράξις τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ κάμῃ δυσμενῆ διάκρισιν εἰς βάρος οἰουδήποτε θρησκευτικοῦ ιδρύματος ἢ θρησκείας.
4. Ἐκαστος εἶναι ἐλεύθερος καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πρεσβεύῃ τὴν πίστιν αὐτοῦ καὶ νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν θρησκείαν ἢ τὰς θρησκευτικὰς αὐτοῦ πεποιθήσεις διὰ τῆς λατρείας, διδασκαλίας, ἀσκήσεως ἢ τηρήσεως τῶν τύπων εἴτε ἀτομικῶς εἴτε συλλογικῶς κατ' ἰδίαν ἢ δημοσίᾳ καὶ νὰ μεταβάλλῃ τὴν θρησκείαν ἢ τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις αὐτοῦ.
5. Ἡ χρῆσις φυσικῆς ἢ ἠθικῆς βίας πρὸς τὸν σκοπὸν, ὅπως ἐξαναγκασθῇ τὸ ἄτομον νὰ μεταβάλλῃ τὴν θρησκείαν αὐτοῦ ἢ νὰ ἐμποδισθῇ, ὅπως μεταβάλλῃ ταύτην, ἀπαγορεύεται.
6. Ἡ ἐλευθερία ἐκδηλώσεως τῆς θρησκείας ἢ τῆς θρησκευτικῆς πεποιθήσεως ὑπόκειται μόνον εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου προδιαγεγραμμένους περιορισμοὺς τοὺς ἀναγκαίους πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἀσφαλείας τῆς Δημοκρατίας ἢ τῆς συνταγματικῆς τάξεως ἢ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἢ τῆς δημοσίας τάξεως ἢ τῆς δημοσίας ὑγείας ἢ τῶν δημοσίων ἠθῶν ἢ τῆς προστασίας τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν τῶν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἠγγυημένων εἰς πᾶν πρόσωπον.
7. Μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ δεκάτου ἔκτου ἔτους τῆς ἡλικίας ἢ ἀποφασίς περὶ τῆς θρησκείας, τὴν ὁποίαν θὰ ἀκολουθῆσῃ τὸ ἄτομον λαμβάνεται ὑπὸ τοῦ ἔχοντος τὴν νόμιμον ἐπιμέλειαν αὐτοῦ.
8. Οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς πληρωμὴν οἰουδήποτε φόρου ἢ τέλους, αἱ πρόσοδοι τῶν ὁποίων ἔχουσιν εἰδικῶς διατεθῆ ἔν ὄλῳ ἢ ἔν μέρει διὰ σκοποὺς ἀναγομένους εἰς θρησκείαν διάφορον τῆς ἰδίας αὐτοῦ.

Το άρθρο 18 του Συντάγματος το οποίο αναφέρεται στο δικαίωμα ελευθερίας της θρησκείας

βακουφική ιδιοκτησία, που περιλαμβάνει τα αντικείμενα και υποκείμενα των βακουφίων, των ιδιοκτησιών που ανήκουν στα τεμένη ή σε οποιαδήποτε άλλα μουσουλμανικά θρησκευτικά ιδρύματα ή οποιοδήποτε δικαίωμα ή συμφέρον σ' αυτά παρά με την έγκριση της Τουρκικής Κοινοτικής Συνέλευσης και σύμφωνα με τους νόμους και τις αρχές των βακουφίων.